

Sygn. akt VIII Gz 23/16

POSTANOWIENIE

Dnia 1 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie , Wydział VIII Gospodarczy

w składzie :

Przewodniczący: SSO Piotr Sałamaj

Sędziowie: SO Natalia Pawłowska-Grzelczak

SR del. Anna Górnik

po rozpoznaniu w dniu 1 marca 2016 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi powoda J. M.

o wznowienie postępowania

w sprawie z powództwa J. M.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 27 lipca 2015 r., sygn. akt V GC 1201/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSO Natalia Pawłowska-Grzelczak SSO Piotr Sałamaj SSR del. Anna Górnik

UZASADNIENIE

J. M. wystąpił ze skargą o wznowienie postępowania prowadzonego pod sygnaturą akt V GC 191/12 z powództwa J. M. przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G., a zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim Wydziału V Gospodarczego z dnia 4 lutego 2013r.

Postanowieniem z dnia 27 lipca 2015 roku Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolski odrzucił skargę oraz zasądził od J. M. na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. kwotę 2.417 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy w uzasadnieniu orzeczenia wskazał, iż w dniu 12 marca 2013r. J. M. wystąpił z powództwem przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. o zapłatę kwoty 26.802,56 zł wraz z odsetkami od dnia 1 lutego 2012r. W dniu 15 czerwca 2012r. Sąd wydał wyrok zaoczny, którym uwzględnił żądania pozwu w całości. Pismem z dnia 20 sierpnia 2012r. pozwana wniosła o przywrócenie terminu do złożenia sprzeciwu od wyroku zaocznego. Wraz z wnioskiem pozwana złożyła sprzeciw od wyroku zaocznego wnosząc o oddalenie powództwa w całości.

Sąd wskazał nadto, że pismem z dnia 30 października 2012 r. powód wezwany został do osobistego stawiennictwa na rozprawie w dniu 4 lutego 2013r. pod rygorem pominięcia dowodu z przesłuchania w przypadku nieusprawiedliwionego niestawiennictwa. Sąd doręczył pozwanemu odpis sprzeciwu zobowiązując do ustosunkowania się do jego treści w terminie 7 dni pod rygorem przyznania stanowiska strony pozwanej. Przesyłkę z wezwaniem powód odebrał osobiście w dniu 6 listopada 2012r., nie udzielając odpowiedzi na zobowiązanie. Pomimo prawidłowego wezwania powód nie stawiał się na terminie rozprawy w dniu 4 lutego 2013r., nie usprawiedliwił także swej nieobecności. Wobec powyższego Sąd pominął dowód z przesłuchania powoda, a po przesłuchaniu za pozwaną W. P. zamknął rozprawę i po naradzie ogłosił wyrok, którym uchylił wyrok zaoczny Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 15 czerwca 2012r., sygn. akt V GC 191/12, oddalił powództwo oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 2.417 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Rejonowy zaznaczył, że w dniu 14 lutego 2013r. powód wniósł apelację od wyroku z dnia 4 lutego 2013r. Postanowieniem z dnia 12 marca 2013r. Sąd odrzucił apelację powoda od wyroku z dnia 4 lutego 2013r. wobec nie uzupełnienia jej braków formalnych. Pismem z dnia 26 marca 2013r. powód złożył wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji od wyroku z dnia 04 lutego 2013r., jednocześnie wnosząc apelację od ww. orzeczenia. Postanowieniem z dnia 30 kwietnia 2013r. Sąd oddalił wniosek powoda o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji od wyroku z dnia 04 lutego 2013r. oraz odrzucił apelację od wyroku z dnia 4 lutego 2013r. Powód zaskarżył niniejsze orzeczenie. Postanowieniem z dnia 11 lipca 2013r. Sąd Okręgowy w Szczecinie oddalił zażalenie powoda.

Sąd Rejonowy uznał, że przedmiotowa skarga o wznowienie postępowania podlegała odrzuceniu. Przywołał treść art. 399 § 1 k.p.c., zgodnie z którym można żądać wznowienia postępowania, które zostało zakończone prawomocnym wyrokiem. Wskazał nadto, iż na podstawie art. 401 k.p.c. można żądać wznowienia postępowania z powodu nieważności: jeżeli w składzie sądu uczestniczyła osoba nieuprawniona albo jeżeli orzekał sędzia wyłączony z mocy ustawy, a strona przed uprawomocnieniem się wyroku nie mogła domagać się wyłączenia (pkt 1), jeżeli strona nie miała zdolności sądowej lub procesowej albo nie była należycie reprezentowana bądź jeżeli skutek naruszenia przepisów prawa była pozbawiona możliwości działania; nie można jednak żądać wznowienia, jeżeli przed uprawomocnieniem się wyroku niemożność działania ustała lub brak reprezentacji był podniesiony w drodze zarzutu albo strona potwierdziła dokonane czynności procesowe (pkt 2).

W myśl art. 407 k.p.c. skargę o wznowienie wnosi się w terminie trzymiesięcznym; termin ten liczy od dnia, w którym strona dowiedziała się o podstawie wznowienia, a gdy podstawą jest pozbawienie możliwości działania lub brak należytej reprezentacji - od dnia, w którym o wyroku dowiedziała się strona, jej organ lub jej przedstawiciel ustawowy.

W dalszej części uzasadnienia podnoszono, że w przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim Wydział V Gospodarczy wydał wyrok w dniu 4 lutego 2013r. W dniu 14 lutego 2013r. powód J. M. zaskarżył niniejsze orzeczenie apelacją, podejmował czynności w postępowaniu międzyinstancyjnym, a zatem posiadał wiedzę o wydanym przez Sąd orzeczeniu w sprawie, którą zainicjował. Skargę o wznowienie postępowania V GC 191/12 J. M. wniósł zaś w październiku 2013r., a zatem po upływie wskazanego ustawowo trzymiesięcznego terminu do jej wniesienia.

Jednocześnie zaznaczono, iż drugim wymogiem obok terminu, który jest badany przez Sąd pod kątem dopuszczalności skargi o wznowienie postępowania jest istnienie ustawowej podstawy wznowienia. Przewidziana bowiem w art. 410 § 1 k.p.c. kontrola skargi o wznowienie postępowania obejmuje nie tylko badanie, czy skarga została oparta na ustawowych podstawach wznowienia, ale także czy powołana w skardze podstawa wznowienia rzeczywiście zachodzi. W wyniku przeprowadzenia tej kontroli skarga o wznowienie postępowania ulega więc odrzuceniu nie tylko wtedy, gdy została ona oparta na innej podstawie wznowienia niż wskazana w ustawie, lecz także wtedy, gdy podstawa wznowienia sformułowana w sposób odpowiadający ustawie w rzeczywistości nie występuje (przywołano postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2015r., I CZ 105/14).

Powód wskazał jako podstawę wznowienia brak zdolności procesowej oraz następnie brak należytej reprezentacji. Tym niemniej, zdaniem Sądu Rejonowego, już z uzasadnienia skargi i podnoszonych w nim okoliczności jasno wynika, iż w

niniejszej sprawie nie można mówić o podstawie wznowienia wskazanej przez powoda jako brak zdolności procesowej lub brak należytej reprezentacji. Zaznaczono, iż nie jest wystarczające samo sformułowanie w tekście skargi podstawy wznowienia odpowiadającej przepisom ustawowym odnoszącym się do niniejszej skargi, jeżeli z samego uzasadnienia takich podstaw wynika, że podnoszona podstawa w ogóle nie zachodzi. Wskazywany przez powoda m.in. wypadek losowy, bez nawet sprecyzowania jaki dokładnie, który uniemożliwił rzekomo powodowi stawiennictwo na rozprawę w dniu 4 lutego 2013r, nie mógł stanowić odpowiedniej podstawy wznowienia, w tym także pozbawienia możliwości działania wskutek naruszenie przepisów prawa, w sytuacji gdy powód nie usprawiedliwił swojej nieobecności na rozprawie, na którą został prawidłowo wezwany. Tym bardziej pozostałe okoliczności wskazane w uzasadnieniu skargi nie mogły stanowić jej ustawowej podstawy. W ocenie Sądu skarga jest wyrazem niepogodzenia się z prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim Wydziału V Gospodarczego w sprawie V GC 191/12.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w punkcie pierwszym sentencji postanowienia.

Jednocześnie o kosztach niniejszego postępowania Sąd orzekł w punkcie drugim sentencji postanowienia na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 406 k.p.c, zasądając od powoda na rzecz pozwanej spółki łącznie kwotę 2.417 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 2.400 zł – ustaloną na podstawie § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. z 2002r., Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.) stanowiącą wynagrodzenie reprezentującego stronę powodową pełnomocnika oraz kwotę 17 zł tytułem opłaty skarbowej od złożonego dokumentu pełnomocnictwa.

Na powyższe postanowienie zażalenie złożył powód, który wskazał, iż wykonywał wszystkie polecenia Sądu, a każdy ma prawo być wysłuchany przez Sąd. Wskazał nadto, iż pozwany dopuścił się oszustwa. Jednocześnie wniósł o przywrócenie terminu rozprawy w sprawie V GC 191/12.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie powoda okazało się niezasadne.

Powód wnosząc skargę o wznowienie postępowania wskazał, iż nie mógł brać udziału w rozprawie, a tym samym nie został wysłuchany przez Sąd. Z treści skargi wnioskować można, iż podstawą jej wniesienia jest przesłanka z art. 401 pkt 2 k.p.c. Powód wprawdzie formułuje zarzut braku zdolności procesowej, jednak z uzasadnienia pisma wszczynającego postępowanie skargowe oraz pisma uzupełniającego z dnia 22 listopada 2013 roku wynika, iż podstawą jego skargi jest niemożność uczestniczenia w rozprawie i przedstawienia swojego stanowiska przed sądem wskutek wypadku losowego. Okoliczności tak wskazane wskazują, iż powód w istocie podnosi, że był pozbawiony możliwości działania.

Zgodnie z art. 401 pkt 2 k.p.c. można żądać wznowienia postępowania, jeżeli **wskutek naruszenia przepisów prawa** strona była pozbawiona możliwości działania. Strona zostaje pozbawiona możliwości działania tylko wtedy, gdy znalazła się w sytuacji, która uniemożliwiła, a nie tylko utrudniła lub ograniczyła popieranie przed sądem dochodzonych żądań. O nieważności można zatem mówić wówczas, gdy ze względu na uchybienia formalne (np. niezawiadomienie strony o rozprawie poprzedzającej wydanie wyroku albo rozpoznanie sprawy, wbrew przepisom prawa, na posiedzeniu niejawnym zamiast na rozprawie), strona nie mogła brać i faktycznie nie brała udziału w sprawie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 stycznia 2015 r., IV CZ 77/14). Przy czym ocena, czy doszło do pozbawienia strony możliwości obrony jej praw, powinna być dokonywana przez odniesienie do indywidualnych okoliczności danej sprawy. Znaczenie ma nie tyle naruszenie przepisów procesowych, ile ustalenie, czy uchybienie to wpłynęło na możliwość działania strony oraz stwierdzenie czy, pomimo zaistnienia tych okoliczności, strona mogła bronić swych praw w procesie.

W niniejszej sprawie nie doszło do naruszenia przepisów przez Sąd rozpoznający sprawę. Powód był skutecznie wezwany na termin rozprawy – wezwanie odebrał osobiście. Z samych twierdzeń skargi wynika, iż jego nieobecność spowodowana była wypadkiem losowym a nie wadliwymi czynnościami Sądu. Przy czym analiza akt sprawy V GC

191/12 wskazuje jednoznacznie, iż powód nawet nie zawiadomił Sądu o rzekomym zdarzeniu uniemożliwiającym mu stawiennictwo na rozprawie. W tym miejscu wyraźnie zaznaczyć należy, iż pozbawienie strony możliwości działania wskutek naruszenia przepisów nie obejmuje nieudolnego lub wadliwego - bez względu na przyczynę - prowadzenia sprawy przez samą stronę. Jego zakresem są objęte tylko okoliczności, które powodują pozbawienie strony możliwości działania w procesie, niespowodowane przez samą stronę i niezależne od jej zachowania się. Wznowienie postępowania z powodu nieważności polegającej na pozbawieniu możliwości działania ma miejsce tylko wtedy, gdy doszło do całkowitego pozbawienia strony możliwości obrony jej praw, a więc gdy znalazła się w takiej sytuacji, która uniemożliwiła, a nie tylko utrudniła lub ograniczyła, popieranie przed sądem dochodzonych żądań lub obronę przed zarzutami strony przeciwnej. Podstawę wznowienia należy sprowadzić do takich stanów faktycznych, gdy pozbawienie możliwości działania nastąpiło wskutek naruszenia przepisów prawa (tak również Sad Najwyższy w postanowieniu z 9 kwietnia 2015 roku, II PZ 20/14, lex 1621339).

Powód, formułując skargę o wznowienie postępowania, nie powoływał się na naruszenie przez Sąd przepisów skutkujące pozbawieniem go możliwości działania, a wręcz przeciwnie – wskazał na zdarzenie losowe, które uniemożliwiło mu stawiennictwo na rozprawie. Okoliczności takie nie stanowią podstawy wznowienia opisanej w art. 401 pkt 2 k.p.c. a jedynie mogą być rozpatrywane w ramach wniosku o przywrócenie terminu, co zresztą miało w niniejszej sprawie miejsce.

Dodatkowo wskazać należy, iż w sposób oczywisty nie występowała w sprawie przesłanka braku zdolności procesowej strony. Zdolność procesowa oznacza zdolność występowania w procesie jako strona. Zgodnie z treścią art. 65 k.p.c. zdolność taką posiadają m.in. osoby fizyczne posiadające pełną zdolność do czynności prawnych. Brak jest jakichkolwiek twierdzeń, by powód zdolności takiej nie posiadał. Jak już wyżej wskazano, pomimo błędnego sformułowania, z treści uzasadnienia skargi wynika, iż w istocie powód miał na myśli pozbawienie go możliwości działania w procesie, a nie brak zdolności sądowej czy procesowej.

Mając na uwadze powyższe skarga, jako nie oparta na ustawowej podstawie, ulega odrzuceniu w trybie art. 410 k.p.c. Przy czym badanie oparcia skargi na ustawowych podstawach oznacza, iż Sąd nie tylko formalnie bada, czy przesłanka została prawidłowo sformułowana, ale przede wszystkim, czy podstawa wznowienia odpowiadająca ustawie rzeczywiście istnieje. W niniejszej sprawie zaś przesłanka taka nie występuje.

Konsekwencją odrzucenia skargi jest uznanie powoda za stronę przegrywającą sprawę, a tym samym zobowiązaną do zwrotu pozwanemu celowych kosztów procesu, zgodnie z treścią art. 98 k.p.c. wysokość tych kosztów ustalona została przez Sąd prawidłowo w oparciu o treść § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. z 2002r., Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.) i stanowiła wynagrodzenie reprezentującego stronę powodową pełnomocnika oraz kwotę 17 zł tytułem opłaty skarbowej od złożonego dokumentu pełnomocnictwa.

W rezultacie, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 §2 k.p.c. zażalenie oddalono.

SSO Natalia Pawłowska-Grzelczak SSO Piotr Sałamaj SSR del. Anna Górnik

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. z (...) (...)